

ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ κ. ΑΛΕΞΗ ΠΑΛΛΗ

Επειτα από τή διάρθρωση που έκαμα ο ίδιος όσο για το χαρακτηρισμό των στίχων που άνοιγουν το «Θάνατο των θεών» στο «Δωδεκάλογο του Γύφτου», κάθε λόγος περιττός γι' αυτούς. Το ίδιο, αν το ύψος και το βάθος του κομματιού που αρχίζει: «Πού είναι ή Αλήθεια;» φτάνει στο ιδανικό που έχει ο κ. Αλέξ. Πάλλης για τή φιλοσοφική ποίηση, σ' έμένα δέν μπορεί παρά να περισσέβει. Εκείνο που δέν μπορεί να σωπάσω είναι το πώς από τή σοβαρότητα του ποιητή τής «Ιλιάδας» και του «Κανάρη» περίμενε, πριν βιαστεί να συμπεράνει ποιά είναι φιλοσοφική ποίηση για μένα, να λάβαινε τον κόπο να προσέξει αν στο τελευταίο ση μείωμά μου για τή έργο του Πικλαμά ή σε άλλα δημοσιέματα μου σ' αυτό το φύλλο είπα ή άφισα να νοηθεί πώς ποιητική φιλοσοφία για μένα είναι αλόγια μπερδεμένα σαν τής τρελλής τή μαλλιά». Αν το τελευταίο τουτο είναι πράγματις τή χαρακτηριστικό των «στίχων του Νίτσε», άφισω τον κ. Αλέξ. Πάλλη να τή ξεμπλέξει με άλλους περισσότερο από μένα θαμαστές του γερμανού φιλοσοφου. Εγώ μιά μόνο άξίωση θά είχα: Όχι να συμφωνήσει ο κ. Αλέξ. Πάλλης στο πώς έννοω έγω τή φιλοσοφική ποίηση, αλλά να καταδέχονταν να προσέξει πώς ίσα ίσα στα «μπερδεμένα λόγια» του μεγαλύτερου μέρους από τή «Δωδεκάλογο του Γύφτου» δέ βρήκα τήν ποιητική έκφραση και τή άρνήθηκα πώς είναι ποίηση και ίσα ίσα τή ξέρω, τή δίχως ποιητική πνοή, δίχως πρωτοτυπία κι όμορφιά στιχούργημα φιλοσοφικών ιδεασμάτων άλλων, σε δόση μάλιστα άρκετή και του Νίτσε, δέχτηκα επιφυλαχτικός να τή πιστίσω πώς είναι σοβαρή φιλοσοφική ποίηση, καθώς θέλει να λέγεται.

Μόναχο, 20-4-10.

ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΟΝ ΚΑΜΠΟ

Στον κάμπο τ' Απριλιάτικα τή πλούτια. Τά σιτάρια
Και τή χλωρά τριφύλλια,
Κ οι κερασιές άραδιαστές μ' δλάνθιστα κλωνάρια
Κ' οι παπαρούνες άλλικες σαν τ' άλλα τή χείλια.
Και νά, κ' οι έλιές οι πράσινες που ίσκιώνουν τ' άφοδέλια

Και πέρα οι άργοι κ' ειρηνικοί των καλυβιών καπνοί
Και σαν τή κρούσταλο νερό βελάσματα και γέλια,
Όλη των κάμπων ή ζωή ή παλιά, ή παντοεινή.

Κ' έγω διαβάτης, δουλευτής που τον πικρόν ιδρό μου
Στή μάννα τήν άσβολερή τον στρογγύλα για χρόνια,
Αναγελώ τή μοίρα μου, τή γέρα, τή χαμό μου
Και χαίρομαι με τή πουλιά και με τή χειλόνια.

Κι αν λείπω τί; Σαναγρονούν τή πάντα τον Απρίλη.
Κάποιος θάρθη τ' άλλερι μου ν' άρεπάη μάν ήμέρα
Νά τραγουδήση τήν αδηγή, να γύρη με τή δαίλι,
Ψυχή κι αυτός σαν τή ψυχή των ίσκιων και τ' άγέρα.

Βραχώρι. /

ΜΑΞΙΜΟΣ ΔΩΡΟΣ

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

(Σελίδες από τή καινούριο σφουγγαρά-
δικο ρομάντζο «Στό άλμπουρο»)

Ό καφετζής έκλεισε τή παράθυρα του μαγα-
ζιού κι άφησε μόνο τή μισή πόρτα άνοιχτή (για να
μπαίνει μέσα ο κόσμος.

Είχε νυχτώσει. Πάνω από τήν πόρτα μιά ση-
μαιίτσα κυμάτιζε στο σκοτάδι. Ένα φαριάρκι κρε-
μασμένο άψηλά φώτιζε θαμπά.

Μέσα στο μαγαζί ο Στέφανος, πουχε ρθή κεί-
νες τής μέρες στο νησί, περπατούσε άνήσυχος. Η
ώρα περνούσε. Κάποτε ζύγωσε τον καφετζή που
στεκότανε όρθος στην πόρτα και τή ρώτησε.

— Μή γιατί δέν έρχονται;

— Θα ρθουνε άργότερα. Έχουνε και τής δου-
λειές τους οι άνθρωποι. Παράμυνη Χριστούγεννα
κιάλας... του άπάντησε κείνος.

Ό Στέφανος ξανάρχισε τή περπάτημα νευρικός
με κάτι χειρονομίες άλλόκοτες.

Μία λάμπα κρεμότανε στο ν-αβάνι μ' ένα ψιλό
σκονί. Οι μύγες πήχτρα πάνω του ναρκωμένες από
τό κρύο...

Ό Στέφανος είχε ρθή στο νησί ναπαγγείλη τρα-
γουδία.

Είχε καθαρογράψει με τή χέρι του σε κόλλα
χαρτί κάτι μικρά προγράμματα με τούς τίτλους
των τραγουδιών που λογάριζε ναπαγγείλη, τή
κόλλησε ο ίδιος με τσιρίσι στους τοίχους τώ δρό-

μων και τώρα περίμενε με άγωνία τον κόσμο...
Μή κανείς δέν έμπαινε.

Όζω από τήν πόρτα χαζεύανε και πόσοι πε-
ρίεργοι.

— Ποιός είναι αυτός μέσα; ρώτησε κάποιος
δείχνοντας τή Στέφανο που σεργιάνιζε άνήσυχος.

— Αυτός θάνατι ο ποιητής που λένε τή χαρτιά.

— Ποιητής; Τί έχει να πη έτούτη πάλε ή
λέξη; ρώτησε άλλος άπορώντας.

— Ρέ ένα τόσο δά πράμα δέν ξέρεις; Νά, κάνα
όργανο θά παίξη... του ξήγησε ο άλλος.

— Μπρέ μην είναι κενένας χοροδίαχικός;

— Μακάρι νατανει Κ' ίσα ίσα που γύρευα με
τό κερύ άνθρωπο να με μάθη χορό, είπε ο μπάρμπα
Τράβος με τής βράκες γελώντας.

— Δέν μπαίνετε μέσα; Τί κάθεστε απόζω και
χαζεύετε; Πενήντα λεπτά μονάχα είσοδο έχει, φώ-
ναξε ο καφετζής.

— Γιατί τή κατέβασες στο πενήντα, άδερφέ;
Μιά δραχμή είχαμε όρίσει. Είναι και ντροπή για
έναν ποιητή... διαμαρτυρήθηκε με ζωερες χειρο-
νομίες ο Στέφανος.

— Ξέρεις πώς δέ θά βγάλω ούτε τή πετρέλαιο
που θά κάψω; άποκρίθηκε ο καφετζής.

— Άκούς ρέ σύ; Θίατρο θά κάνουμε, φώναξε
ένας μικρός με τή πόδια γυμνά πάνω στις κρύες πέ-
τρες, ξεστήθιαχος, με τή μύξα κρεμασμένη σταχείλι

πρέπει να γίνου φονικά έξαιτίας του.»

Κι ως τόσο ο Βασίλης άποκρινόνταν θυμό-
νοντας:

«Τό σόι σας ήταν άτιμο από τήν αρχή του
ή Βασιλική είναι πουτάνα; τή ξέρουν τή πέντε χω-
ριά! Για μιά δημόσια θά σκοτώσετε τή γαμπρό
μας;»

«Θά σε λιτανέψω» είπε πάλι ο ζωγράφος στο
κόνισμά του.

Κάτου είχε άστράψει κι άλλες ένα μαχαίρι,
κ' ή βαβούρα του κόσμου ήταν τώρα πολλή.

«Μή, μή!» έφώναξε τή πλήθος στο δρόμο κ' οι
γυναίκες από τή παράθυρα.

Κι ξάφνου ή πόρτα του σπιτιού του άγιογρά-
φου άνοιξε διάπλατα. Μία στιγμή τή μάλλωμα έ-
παψε, κ' έκοιτάζαν όλοι τί θά γινόταν. Οι δική
της Μαρίας άναμετριώνταν πώς να διαφεντέψου τή
μπασιά, οι δική της Βασιλικής πώς να χυμήσουν
μέσα. Άλλή όλα τή μάτια είδαν στην πόρτα του
σπιτιού τή μεγάλο τή κόνισμα, γιατί τή φως άπ'
όλα τή παράθυρα έπεφτε άπάνου του. Ό λευκοντυ-
μένος άρχάγγελος έφαινόταν πανώλης. σά νάφραζε
τώρα εκείνος τή διάβα πρής τή σπίτι του άγιογρά-
φου. Η είκόνα επανει δλην τήν πόρτα.

Όλοι έσάστισαν. Άθέλητα οι θυμωμένοι έβρου-
ψαν μπρής στον άγγελο τή μαχαίρια τους, και τή
στιγμή κόσμος έβρίχτηκε πολός άνάμεσα στους
μαλλωμένους και τούς έχώρισε.

«Τόπο, τόπο» έφώναζαν πολλοί «λιτανεύει τή
θαματοργό κόνισμα; φοθηθείτε τή Θεό.»

Και τή στήρισμα είχε διαθεί τώρα τήν πόρτα
και σαλεύοντας δεξιά και άριστερά έπροχωρούσε
πρής τον κόσμο. Κι όλοι οι άντρες άναρίτσιαιναν
κ' έβγαζαν τή γιάδεμά τους κ' έσταυροκοπιώνταν
και οι γυναίκες προσευκιώνταν μυιτικά από τή
παράθυρα.

Κι άκρα σιωπή έβασίλεψε.

Και με άργά πατήματα έστράτεψε τώρα στο
χωριό ο άρχάγγελος, και άπ' όλα τή στόματα έβγήκε άθέ-
λητα ή δέηση κ' έψαλαν όλοι μ' ένα στόμα φυδι-
σμένοι και εύχαριστημένοι:

«Χαίρε χαριτωμένη,» και έβάδιζαν πρής τήν
έκκλησιά του χωριού.

Τ Ε Λ Ο Σ

και να φωνάζουν.
Τώρα ήταν παρήτοιμοι να χαλάσουν τήν πόρτα
του άγιογράφου και να χυμήσουν στο σπίτι και να
τελειόσουν. Άλλά αυτήν τή στιγμή έφανερώθηκε
στο παράθυρο ή Μαρία κλαιάμενη, κ' έκραξε τή
άδέρφια της με τόνόμα τους τρέμοντας όλη.
«Βασίλη, Σπύρο, Πέτρο!»
«Ήσυχή, παιδιά» είπε ο μεγαλύτερος από
τάδέρφια της στους συντρόφους του καθίστε μιά
στιγμή να ίδουμε τί πρέπει να γίνει; άλλάζουν βλέ-
πετε τή πράματα.»
«Πώς άλλάζουν» είπε ο Κώστας βαρώντας με
τήν κάσσα του ντουφεκιού του τήν πόρτα αθά γίνει
τέλος άπόψε.»
«Βασίλη» έφώναξε πάλι από τή παράθυρο ή
Μαρία
«Καλά είκαμε» τής άποκρίθηκε αέπρόλαδες:
είναι και ή άλλη στο καλύδι; στέκα μέσα τώρα;
είναι αυτού ο Γιώργης; σ' έδέχτηκαν;»
«Ναι» είπε εκείνη κουνώντας τή κεφαλή.
«Πάμε σπίτι μας, παιδιά» είπε πάλι ο Βασι-
λης «ή άδερφή μας επαντρέφτηκε, είναι τώρα σε
καλά χέρια.»
«Πώς;» του άπάντησε άγροικά ο Κώστας

«έσεις θά κάμετε χαρές, και θάχουμε έμεις όλη τή
ντροπή;»
«Η άπόφαση είναι να σκοτωθεί άπόψε!»
«Κι' α δέ γίνει άπόψε, αύριο!»
«Σύρτε στο σπίτι σας» είπαν πολλοί από τον
κόσμο.
«Θά σκοτωθουνε τώρα συνταί τους» είπαν με-
ρικοί άλλοι.
«Άμέτε στο καλό, παιδιά» είπαν οι περισσό-
τεροι.
«Ποιός θά κοτήσει να τον άγγίξει» είπε τώρα
ο Βασίλης φοβερίζοντας.
Οι δύο φάρες έχωριστήκαν κ' έσταθθηκαν κατα-
μέτωπα. Οι δική της Μαρίας ήταν οι περισσώτεροι.
«Πάμε να κοιμηθούμε, παιδιά» είπε πάλι ο
ένας τους.
«Ναι, ναι, άμέτε στο καλό» έφώναξε όλος ο
κόσμος.
«Θέλουμε τήν τιμή μας» είπε ο Κώστας.
Ό ζωγράφος έκοιτάζε κ' άκουε όλα από τή
παράθυρο. Κι αυτήν τή στιγμή έγύρισε πρής τήν
είκόνα και ύψωσε τή μάτια του στο στήρισμα και
είπε:
«Τώρα, τώρα θέλω τή θζμα, Παναγία, δέν